

VIRRADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: *146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GÁBOR

IX. EVFOLYAM, 24. SZAM.
Budapest, 1944. június 12.

Magyar vadászok sikeres harcokat vívtak a berepülő ellenséges gépekkel

Német páncélosok nagy

ellenrohama a nyugati fronton

Az inváziós csapatok több helységet kiürítettek

Hatalmas légitámadások az angolszász inváziós kikötők ellen

A német hadvezetőség nem indította meg ellentámadásra készített hadműveleti tartalékait a partraszállási inváziós erők ellen, a nyugati harc mindan eddig felülmúló véres és súlyos fejezete még csak ezután kezdődik majd — s az angol sajtó már most lelkiismeretvizsgálatot követel, s felveti a kérdést: még ha a szövetségesek elérnék egy-két kitűzött inváziós céljukat, akkor is: ezek a sikerek pótolják-e az elszenvedett irratatos veszteségeket? A Transkontinent Press Genfben át keltezett jelentésében ismerteti a brit sajtó állásfoglalását, megállapítva: az angol lapoknak a nagy nyugati támadás megindulásának első napjaiban megnyilvánuló célszerű derülése lassankint az inváziós fronton uralkodó hadihelyzet józan és komoly megítélésének ad helyet. A vezető angol lap, a Times nyíltan az angolszász közvélemény mellé áll, megéri-e az invázió azt az óriási áldozatot, amelyet most kénytelenek hozni a szövetségesek? A T. P. kommentárjában a következőket írja a Times cikkéhez: ez a fenti kérdés világosan mutatja, mennyire voltak ószinték és megbízhatóak azok a jelentések, amelyek eddig a szövetségesek veszteségeiről nyilvánosságra hozták. A német erők művelet stabilitására való tekintettel —, amelyre nyilván nem számítottak az angolszászok — a Times keserűen kijelenti, hogy a német elhárító állások ereje példavélkül áll a jelenlegi háború történetében, s úgyszintén példátlan az ellenfél ellenrendszabályainak hevesége. A jelenlegi előzőlő hadműveletek korántsem hasonlíthatók össze a szicíliai, vagy a Csendes-óceán szigetein végrehajtott partraszállási kísérletekkel. A Times a továbbiakban felhívja a brit-amerikai közvélemény figyelmét arra, hogy a partraszálló erők már felvonulásuk közben állandóan és hevesen támadják a mozgékony, harcdezt, kitűnően felszerelt és elkészenedten harcoló német kötelékeket. A németek számára nagy erőt jelent, hogy a belső vonalon minden veszélyeztetett ponton bevetik nagy hadászati tartalékaikat.

Megsemmisítették a német arcvonal mögött földreszállított újabb inváziós ejtőernyősöket

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Normandiában az Orne és a Vire között, ahova az ellenség állandóan erőstéseket von, tovább tartanak a súlyos és elkészedett harcok. Az ellenségnek azok a kísérletei, hogy mélyebben térjen, nagy veszteségek mellett meghiusultak. Az ellenségnek csak nyugat felé, Isigny irányában sikerült egy keskeny parti sávon egyesülnie a Carentanól északra fekvő hídfőben levő amerikaiakkal. Ott meghiusítottuk az ellenség valamennyi kísérletét, hogy Cherbourg ellen előretörjön. Az ellenséges hídfőben mindenütt szívós elkészedett harcban tartja magát számos támaszpontunk és ellenállási fészünk. Az arcvonalunk mögött újabb földre tett, légi úton szállított ellenséges csapatokat legnagyobb részét megsemmisítettük.

Az ellenséges hídfőben folyt heves szász inváziós veszteségek hatása alatt áll.

Az invázió még mindig kezdeti stádiumában van — közli egy vasárnap déli berlini jelentés. A szövetségesek pillanatnyilag meglehetősen széles, de nem mély parti sávot tartanak birtokukban, amelyre folyamatosan igen erős kötelekeket raknak ki. Minden jel arra mutat, hogy Montgomery főcéljának tekinteti e területre megszilárdítását, az ember és hadianyag megfelelő összegyűjtését, hogy ebből a sávból kiindulva indítsa meg szárazföldi hadműveleteit. A német hadvezetőség természetesen éber figyelemmel kíséri az inváziós vezérkar fáradozásait és a kialakuló helyzetből levonja a szükséges következtetéseket. A német ellenintézkedések oda irányulnak, hogy a várható új szárazföldi hadműveletek céljából a szükséges helyekre összpontosítsák a megfelelő erőket. A német hadvezetőség magatartásának kielégítő magyarázatát adja egyébként az a nyilatkozat, amelyben a véderő-főparancsnokság szóvivője leszegerte: tekintettel arra, hogy a partraszállás bizonyára döntő jelentőségű lesz, német részről azt kívánják, hogy a partraszállási hadműveletek teljes mértékben kifejleszjenek. Az inváziós harcok részleteiről

harcok során és a mögöttes terepen leszállt ellenséges ejtőernyős és légi úton szállított csapatok megsemmisítése alkalomával különösen kiűntette magát a 736. rajna-vestfáliai gránátos ezred Grug ezredes, a 352. gyalogos hadosztály Kraiss altábornagy és a 9. ejtőernyős vadászrezerv von der Heyde őrnagy vezetésével. A hadsereg parti útjei a cherbourgi félsziget keleti partja előtt elszűkülték egy ellenséges rombolót, két további pedig súlyosan megrongáltak. Ugyanezen a tengerészeten jól fekvő tüzünkkel elkanyarodásra kényszerítettünk egy erős ellenséges aknaszedő köteléket. Az ellenség szombaton a partraszállási térségben 68 repülőgépet veszített. Olaszországban az ellenség páncélosokkal támogatott támadásokat intézett új állásaink ellen: e támadások a Bolsera-tótot keletre egy betörést eredményeztek. A Tiberis-en északra felé való átkelési kísérleteket Orte

helységénél az ellenség nagy veszteséget méltat visszaverődött. Az Elba-sziget előtt lerölyt tengertől Ekkorben megsemmisítettünk két ellenséges gyorsnaszádot. A keleti arcvonalon nem voltak jelentős harcselekmények, eltekintve a Jassytól északnyugatra és Vitebszktől délkeletre sileresen elhárított helyi ellenséges támadásoktól.

Német bombavetők Délkelet-Anglia felett

A NST jelenté: A vasárnapra virradó éjszaka gyors német harcitépülőgépek jó hatással támadták földi célpontokat Anglia délkeleti részén. A támadások az inváziós támaszpontul szolgáló kikötők ellen irányultak, ahol csapatok és hadianyag berakodást bombázták. A német bombavető közelék veszteség nélkül tért vissza támaszpontjára.

Kis hídfőállás keleti peremén Carentan továbbra is a németek kezén van. Egyidejűleg a kis hídfőállásból szövetséges csapat nyugat felé a Cotentin-cherbourgi csapást irányába s e támadás célja a Charentan-cherbourgi országút elvágása. Ebben a térségben pillanatnyilag igen súlyos harcok folynak, miközben a szövetségesek újabb légiúton történő partraszállást készítenek elő. E hídfőállástól kiindulva egy harmadik nyomás iránya Cherbourg felé mutat. Német közlés szerint Cherbourg térségét pillanatnyilag déli irányból támadják.

A német hadvezetőség tudja, hogy a jelenlegi harcok alakulásától sok függ s hogy a szövetségesek általános nagy támadása az európai nyugati part ellen talán még nem következett be teljes erővel. Ebből a szempontból kell megítélni azt a berlini közlést, amely tudtul adja, hogy a német stratégiai tartalékokat még távolról sem vetették be, bár a hadműveleti tartalékok már beavatkoztak a nagy küzdelemben. E hadműveleti tartalékok hajtják végre a fokozódó erejű német ellentámadásokat.

Az inváziós arcvonal általános

helyzetét illetően, ideértve a partraszálláshoz előkészített csapatok erejét és azt a sűrű hajómozgalmat, amely az egész francia nyugati partvidék előtt észrevehető a Csatornától le egészen a Biscayai öböl — a német hadvezetőségnek az a nézete, hogy egyelőre még nem is tisztázódott az a kérdés: vajjon a Szajna-öbölben bekövetkeztett partraszállás a szövetségesek egyedüli partraszállási kísérlete-e? Ezért a németek egyelőre tartózkodnak attól, hogy csapataikkal általános támadást indítsanak a partraszállási inváziós erők ellen.

Különös figyelmet érdemel a fentiekkel kapcsolatban az a magas katonai helyről származó közlés, amely szerint lehetséges, hogy Eisenhower legfőbb célja odairányul: minél több német erőt és tartalékot vonni a jelenleg kialakulóban lévő inváziós arcvonalra, hogy azután a tulajdonképpen nagy partraszállást más helyzen hajtsa végre. A Cotentin félszigeten kifejlődő hadműveletek ellenére tehát még mindig kérdéses, hogy Eisenhower Cherbourgot szemelte-e ki az inváziós hadműveletek legfontosabb kikötőjéül? Eppen ezért a németek taktikája egyelőre még tartózkodó. Lehetséges, hogy a szövetséges hadvezetőség arra számít, a német támadó erőt a Szajna öböl partvidékén folyó hadműveletekkel sikerül majd olyan mértékben lekötöni, hogy valamelyik másik ponton kedvező kilátásokkal indíthatnak új partraszállási hadműveletet, amely tulajdonképpen a szövetségesek fő támadását vezetné be az európai kontinens ellen. Német megítélés szerint a nyugati német véderő magatartása már eleve keresztelte ezt a szándékot.

A német hadvezetőség tehát óvatosan mérlegeli a nyugateurópai partokon folyó harcok alakulását, mert: a cél nem az, hogy védekező harcokban feltartóztatás az inváziós támadás, hanem hogy a nyugati német hadsereg támadó erejének megőrzésével a pilant és friss hadosztályok harcabadobásával adott pillanatban és a döntő helyen halálos csapatmérjenek az ellenségre.

TURBOK GTULA

Zsidó hirdetést mi nem közöltünk!

A német katonai szóvivő szerint küszöbön áll az invázió második szakasza

Ismételt német kijelentés: A német hadvezetőségnek nem volt célja a partraszállások megakadályozása

Berlin, június 11.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító Jelenti:

Az invázió második szakaszának megindulása a legközelebbi órákban vagy napokban várható — jelentette ki szombaton a német katonai szóvivő az inváziós arcvonal helyzetével kapcsolatban. Eddig még az invázió csak kezdeti szakaszában van. Az ellenség meglehetősen széles part sávot kerit hatalmába némi mélységben, ahova újabb erős csapatokat vet, de egyelőre azzal van elfoglalva, hogy ezt az egész hidfőállást szilárdan kezébe vegye.

A második szakasz, a szárazföldi hadműveletek csak a legközelebbi órákban vagy napokban kezdődnek meg.

A német szóvivő még egyszer hangsúlyozta, hogy a német hadvezetőségnek nem volt célja a partraszállások megakadályozása, hanem éppen az az óhajta, hogy az invázió

kifejldőjék, mivel abban a háború végleges eldöntésének lehetőségét látja.

Az inváziós csapatok legközelebbi céljának a német katonai szóvivő azt a kísérletet mondotta, hogy

a Vire folyón át északnyugati irányban törnek előre

és így egyesüljenek a St. Mére Eglise melletti hidfővel és a Carentan közelében álló kötelekkel.

Ezzel az ellenségnek már széles partraszállási öv kerülne birtokába, de még mindig nem rendelkeznek nagy kikötővel. Ha ezt az egységet elérik, akkor az angol-szászok nyilván megkísérik Cotentin-félsziget elválasztását, hogy Cherbourg kikötőt elfoglalják hadműveleti támaszpontul. Előzőleg azonban — hangsúlyozta nyomtatékosan a német katonai szóvivő — a németek is ott lesznek.

A szóvivő közölte, hogy Carentan szilárdan német kezben van, a Vire torkolatánál levő Issigny városka azonban már nem.

Arra a kérdésre, vajon az inváziós csapatok nagy kikötő nélkül is továbbfolytathatják-e hadműveleteiket és elegendő utánpótlást kaphatnak-e, a német katonai szóvivő így válaszolt:

„Ha meg volnánk győződve arról, hogy az eddigi hidfőállás az egyetlen marad, akkor távoztatnánk el, amikor akarjuk.

Arra számítunk azonban, hogy az ellenség további hidfőket alakít más helyeken, akkor szintén hadműveleti tartalékokat tartunk készületben.”

A nyugati német hadsereg eddig csak tartóztató harcokat folytatott

A német hadműveleti tartalékok harcra való felkészítéséről a szóvivő kijelentette, hogy ez a harcra való felkészítés még csak most kezdődik. Az első hadműveleti tartalékokat azért vetették harcba, hogy a hidfőállás csapatait leföldjék.

Az ellenséges flotta élénk mozdulatait az egész Csatornában és egészen a Biscaya-öbölig a német katonai szóvivő nézetek szerint éppúgy lehet megítélni, mint új partraszállás előkészítése.

A légiúton szállított ellenséges csapatok újabb lezárlásainak helyeiről és a kötelek erejéről a szóvivő nem közölt közelebbi adatokat.

Összefoglalóan a német katonai szóvivő kijelentette, hogy Németország eddig az inváziós arcvonalon csak tartóztató harcokat folytatott és nem indított igazi offenzívát, mint ahogy Eisenhower tábornok remélte.

A szörnyű angolszász veszteségek rémületében ír az angol sajtó

Stockholm, június 11. (TP)

Az első előzónési harcok publicisztikai kísérő zenéje továbbra is észrevehetően fojtóhangú. A brit lapokat nagymértékben foglalkoztatja a veszteségek kérdése. Minden lap utal arra, hogy már eddig is nagyok voltak a veszteségek, s hogy a jövőben is szokatlanul nagyok lesznek. A News Chronicle többek között a következőket írja:

A Jézán megfontolásnak végül is méréselnie kell az örömet afelett, hogy elérkezett az elzónás napja.

Súlyos embervesztések várhatók. Közben Franciaországra, nem is beszélve más országokról, a pusztulás vár.

A Daily Herald vezércikkében a következőket írja: „Hosszú út áll még előttünk. Véres harcok dúlnak a csatorna túlsó partján, s a sírhantok sora mind hosszabb és hosszabb lesz. Nincs helye az örömrégiáknak, az előzónás kezdetén. Eppen ezért fel kell hagynunk vele. Ebben a háborúban emberéletben még sohasem fizettek ilyen borszalmas árat.

miat amilyent a szövetségesek katonái fizetnek.

A Times szerinti is szokatlanul drágán fizetik meg a szövetségesek ezt az „inváziós kísérletet”. Figyelemre méltó, hogy ez a vezető brit lap használja ezzel kapcsolatban első ízben az „inváziós kísérlet” kifejezést.

A Truth c. angol konzervatív lap írja: Oly sok emberéletet okoztatnak az invázió kapcsán, hogy önkéntelenül is mindenki felmerül a kérdés:

Tulajdonképpen mi kényszerít a szövetségeseket erre a háborúra, a német birodalommal való második személynél való belépésünk ugyanakkor addig okait tekintve sürgetés.

Erre a kérdésre, mindenesetre a háború jelenlegi állását szem előtt tartva, egy washingtoni United Press jelentés válaszol, amely 1944.

bekek közt a Ny Tid göteborgi lapban jelent meg és amelyben csodálatraméltó nyíltsággal kifejezésre jut, hogy az előzónást csupán Sztalin követelésére kísérelték meg. Ha Sztalin nem ragaszkodott volna az invázióhoz, írja az amerikai

A szombatra virradó éjszaka 11.400 tonnányi inváziós hajót süllyesztettek el a német tengeri erők

Berlin, június 11. (NST)

A német tengeri erőknek az „okfrancia”-százi pártidék előtt folyó tevékenységéről eddig Berlinbe érkezett jelentések szerint a szombatra virradó éjszaka az ellenséges inváziós flottának legalább 11.400 tonna veszteséget okoztak. Az ellenséges hajómozdulatok főként a Normandiai-félsziget keleti partja felé irányultak. E hajómozdulatok biztosítására a Szajna-öböl keleti részéről az ellenséges hadihajókat ebbe a térségbe irányították. A reggeli órákban az ellensé-

ges biztosító erők oly nagyok voltak, hogy Berlinben „rombolókból álló gyűrűről” beszéltek, amely az ellenséges hajók egész felvonulási útját fedezte. Ennek ellenére a német kis hadihajók öt ellenséges járművet süllyesztettek el, köztük egy nagy átépített angol Csatornakompot, amely húsz kis partraszállító maszdot vitt fedélzetén. A német tengeri erőknek nem volt veszteségük. Valamennyi gyorsmaszad komoly sérülés nélkül tért vissza kikötőjébe.

A finn sajtó szerint az inváziós támadás jelenlegi irányát nem lehet a támadás főirányának tekinteni

Helsinki, június 11. (MTI)

A finn sajtó első oldalait továbbra is az inváziós hírek foglalják el, de megjegyzéseket a legtöbb lap mindaddig nem fűzött a külföldi jelentésekhez. A Helsingin Sanomat is csupán azt állapítja meg, hogy a partraszállási hadműveletek egyelőre első szakaszukban vannak és a jelenlegi támadás irányát minden bizonnyal nem lehet a támadás fő

irányának tekinteni. A lap úgy véli, hogy ha sor kerül is újabb partraszállásokra, ezek helye aligha lesz nagyon messze a jelenlegi hadműveleti övezettől, mert eddig is azt lehetett tapasztalni, hogy a szövetségesek nagy súlyt helyeznek a partraszállási csapatok közötti összeköttetés megteremtésére és fenntartására. (MTI)

De Gaulle nem lelkesedik Eisenhower katonai parancsnokságának gondolatáért

Amsterdam, június 11.

De Gaulle nincs megelégedve a szakadár francia területek közígasgatási problémáival. Az angol hirszoigálat jelentése szerint szombaton elégedetlenségét nyíltan szombaton elégedetlenségét nyíltan juttatta kifejezésre a diszidens

francia hirszoigálat egyik képviselője előtt. Eisenhower június 6-i egyik proklamációjából és egy szombaton közzétett nyilatkozatából kiolvasható, hogy Franciaországban a szövetségesek katonai parancsnoksága akarja átvenni a

HITLER MONDOTTA:

„Ezt a háborút — éppen úgy, mint huszonöt évvel ezelőtti háborút — ugyanazok az emberek ugyanazokból az okokból kezdték meg.

A zsidó-angolársz pénzemberek összeesküvése nem valamiféle demokráciáért küzd csupán, hanem a demokrácia révén a kapitalista érdekekért.

Roosevelt úr pedig nem valami új világot keres, hanem az üzleteknek alkalmasabb módját, amelyekből mindennek az azt reméli, hogy elhárítsa a rossz gazdálkodást érintő bírálatot, amelyet az ő kormányzása vált ki az amerikai népből. Mindnyájuknál az a közös aggodalom jár az arcvonalon, hogy a nemzetiszocialista Németország az évek folyamán eredményes gazdaságpolitikája és szociálpolitikája révén talán más népeknek is lenyitja a szemét, hogy lássák elnyomorodásuk vadóci okait.”

(Hitler 1942. január 24. beszédéből.)

Farinacci:

Az olasz nép nem akarta a háborút, de emelt fővel vállalja

Milánó, június 11.

Farinacci miniszter a Regime Fascista hasábjain foglalkozik az 1940 június 10-i eseményekkel, Olaszországnak a háborúba való bekapcsolódásának okairól. Megállapítja, hogy Olaszország nem akarta ezt a háborút, hogy ezt a háborút rákényszerítették Olaszországra és az egész olasz nép emelt fővel és megrendíthetetlen hittel vállalta ezt a harcot. Senkinek kétkelődött sem akkor, sem ma Mussolini békevágyában. Mussolini volt az 1933 évi négyhatalmi szerződés létrehozója. A béke igaz barátaként igyekezett Mussolini kivívni, hogy az akkoriban Európát legérzékenyebben érintő problémákat a négy európai nagyhatalom baráti megbeszélések formájában oldja meg. Akkoriban azonban az Egyesült Államok és Anglia hiúsították meg Mussolini nagy békeművének megvalósulását.

Farinacci hangsúlyozza, hogy Mussolini az 1938. évi müncheni érveket is úrra tanúbizonyosságát szolgálta becsületes békeszándékainak. A nyugati hatalmak azonban csak azért fogadták el a müncheni megegyezést, hogy időt nyerjenek a háború előkészítésére. A nyugati plutokráciák nem akarták és nem tudták eltérni, hogy Németország és Olaszország a versaillesi békeparancs igazságtalanságai helyett egyenlő jogokat követeljenek maguk számára.

Olaszországot a háború kitörésekor a kölcsönös segítségnyújtás és összetartás szálai fűzték Németországhoz. Németország sohasem követelte, hogy Olaszország bekapcsolódjék a háborúba, Olaszországnak azonban akkor nem volt szabad kivonnia magát a vállalt kötelezettségek alól.

(MTI)

A megszállt Olaszországban a politikai fejlődés a várakozásnak megfelelően alakult

Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

Az angol-amerikaiak által „felszabadított” Olaszországban a politikai kibontakozás a várakozásnak megfelelően alakult. Nemcsak Viktor Emanuel volt királynak kellett mennie, hanem az aruló Badoglio tábornagnak is, aki helyett Bonomi volt miniszterelnök alakított kormányt, amelyben a baloldali elem az uralkodó.

Berlini politikai körökben jellemzőnek tartják, hogy a megszállt Olaszország szempontjából

különösen fontos földművelésügyi miniszterium vezetését a kommunisták Gullu vette át, ami kétségtelenül a közép- és délolaszországi kolhozgazdálkodás bevezetésére utal. Az új miniszterek — mint ellenséges részről közlik —, már nem a Savoyai Háza esküdtek fel, hanem az „olasz hazára”, amit Berlinben annak jeléül látnak, hogy a Savoyai Ház napjai véglegesen meg vannak számolva, bár Umberto volt trónörökösnek még sikerült megszereznie a helytartó kérdéses szerepét. (MTI)

Egyre rosszabbodik a viszony az Egyesült Államok és Dél-Amerika között

Genf, június 11. (MTI)

Newyorkból jelentik:

Dr. Hermann Tavares de Sa, az amerikai ügyek szövetségi hivatalának tagja, aki a közelmúltban tért vissza Braziliából Washingtonba, szen-

zációt keltő nyilatkozatot tett az amerikai közönségnek. Megemlítette, hogy állandóan rosszabbodik a viszony az Egyesült Államok és Dél-Amerika között, egyrészt politikai, másrészt gazdasági okokból, de az észak-amerikaiak személyes viselkedése is okot ad az eltávolodásra. Braziliában a gazdasági bomlási jelenségek valóságos nyomorokoztak és Braziliát különösen nyugtalanítja a ma még észak-amerikai kezén lévő braziliai támaszpontok háború utáni sorsa.

Egy köztársasági párti szenátor megemlítette de Sa véleményét és az úgy olyan szenzációt keltett, hogy az észak-amerikai kormányt a nyilatkozatra kényszerítette. Szerinte a háború minden államban gazdasági zavarokat okozott és ezért egyik állam sem teheti felelőssé a másikat. A támaszpontokról pedig kijelentette, hogy Brazília változatlanul megőrzi ezekre való jogát. Már meg is kezdődtek az előzetes tárgyalások Braziliával a háború utáni megegyezés tárgyában, de határozatot még nem hoztak.

Merénylet Umberto ellen

Stockholm, június 11. (NTI)

Az United Press római jelentése szerint ismeretlen személy egy királpárti tüntetés alkalmával Umberto volt trónörökösre néhány revolverlövést tett. A merénylet meggyűlölt. A tettesnek semmi nyoma. (MTI)

Keresztül-kasul Európán

Háborus színpadok Párizsból

Hires párizsi szálloda, ahol Wilson amerikai elnök és Ribbentrop német külügyminiszter is megfordult

Késő éjszaka volt, amikor vonat megállt a Gare de l'Est forgalmas csarnoka alatt. Autónak, taxinak nyoma sem volt. Amikor szálloda felől érdeklődtem, mindenkori rábámult és elmosolyodott. Párisban szobát kapni majdnem lehetetlen. Franciáktól hallottam, hogy néha 30 szállodát is összejárnak és a válasz mindenütt elutasító.

Az állomáson van egy német pályaudvari parancsnokság, ott azonban nem tudtak segíteni, mert mint mondták még németeknek is kevés a szoba.

Közben múltak a negyedórák és fél után egy óra volt, amikor rádöbbentem a következő tényekre. A Metro csak háromnegyed 11-ig jár, járművet kapni lehetetlen, 12 után viszont tilos az utcán közlekedni. Kellemetlen. Hajnali két óra tájban végre egy követségi autó megkönyörült rajtam és a koromsötét Párison keresztül egy szállodához vitt. Fent repülőgépek búgtak, ekkor tudtam meg, hogy riadó van.

A követségi autó a Hotel Palais D'Orsay előtt állott meg.

Régebben kisebb államférfiakat elutasítottak itten, csak fejedelmeknek

és hercegeknek jutott hely. Most szerény személyemet is befogadták. A falak patinás múltról meséltek, a folyosók oly valószínűtlenül hosszúak, hogy kifradunk, mire az épület egy részét végigyalogoljuk. A szolgáló kitarja a szobám ajtaját, megmutatja lakosztályomat, amely előszobából, hatalmas szobából, fürdőszobából és balkonnál állott. A szoba ára egy napra: P 8.40.

Szemlélet tartottam szobámban. Az ágy, mint minden francia ágy, széles, kényelmes és remek. Mammuthermetem úgy elveszett a paplan alatt, mint kis unoka a nagypapa ágyában. A paplant két oldalt és alul a matrac alá gyűrjük, ennél fogva párisi szokás szerint felülről bujnak be az ágyba és az éjszaka folyamán nincs gondunk a forgolódásnál. Ezzel a módszerrel kitarakozni lehetetlen. Rövidesen megszokjuk és később jó darabig nélkülözük ezt a szokást. Szemben az ágyammal széles kis villanyóra áll, melynek egy kellemetlen tulajdonsága van, minden percen kattog egyet. Így kinőzték halálra a kinaik a rablójelkészeket. Egy darabig csak szenvedtem, azután gonosz kézzel eltértem az egyik villanyzsinórt és a kis óra életét kilőttem.

Első benyomások

Réggel telefonkérésre frakkos pincér hozta a reggelit. Feketékévé, vaj, kenyér. Ára: 90 fillér. A fürdőszoba csak vasárnap szolgáltat meleg vizet, néhol azonban egész nyáron nélkülözni kénytelenek ezt a kultúrúrást. Sietek az utcára és szomjasan szívom magamba az első benyomásokat.

A Palais D'Orsay a Szajnapart előkelő, csendes részén fekszik és nincs semmi baj, ha valakinek autója van.

Mintfogva azonban a legközelebbi Metro távol esik tőle, így eljegyztem magam a gyaloglásokkal. Nem így a párisiak, akik többsége kerékpárt használ és vidám karikázás közben intézi el ügyeit. Ahogy a Chambre des Députés felé közeledem elem táru az első szépség panoráma. Gyönyörű ez a város. Megállók a képviselőház előtti hídon és lenyűgözve tekintek szét.

Messziről a Madelaine templomot látom, közvetlen előttem a Place de la Concorde.

Európának ez a legszebb, legnagyobb, történelmi emlékektől terhes tere páratlan körképével és hatalmas méreteivel tökéletesen lebillin-

csel. A forgalom nagyobb, mint Berlinben. A párisi utcán több az autó, mint a birodalmi fővárosban. A tér különben füves. Ott, ahol azelőtt nem tudtunk egy lépést tenni az idegenvezetőktől és levelezőlapárusoktól, most

néhány német katona áll és ismeretét olvas.

A Hotel Crillon németeknek ad szállást, úgyazintén a tengerészeti minisztérium, amelynek tetején német hadilobogót lenget az enyhe szél. A Crillon szálloda két híres vendégerőlről meséltek. Wilson amerikai elnök lakott itt, amikor „békét” hozott Európának, úgyzintén Ribbentrop tartózkodott a falak között, amikor a mostani világháború előtt megkísérelte megmenteni a békét.

Az Avenue Gabriel sarkán az Egyesült Államok gazdasági nagykövetsége szerénykedik.

Jobbról a Tuillériák kerje itaget felénk, balról a Petit és Grand Palais, úgyzintén az Avenue des Champs Elyséeset látjuk magunk előtt. Alig találunk szavakat ennyi szépség jellemzésére.

Új és hiányzó színpadok

Csodálattal, egyben kissé megdöbbénnel értesülünk, hogy a velócarokat a kerékpárakat megszüntették. Pedig az utóbbi időben már 13.000-re szaporodott a számuk. A velócar Páris alapfogalmait közé tartozott. Az intézkedés jogosult volt, de mégis fájó, mert egy érdekes színpadot lett szegényebb Páris.

Szemtelenül és követelően szarrelák az utasokat és a büntetések nem használják.

Mindenkinek bevonták engedélyt, munkásoknak sorozták be a biciklistákat és így ma gyalog vagy Metron közlekedhetik a párisi polgár. Pedig milyen verseny volt már az utóbbi időben a velócar-sok között. Ezeket a kerekereket, hatalmas karszekeket rendszerint kétüléses bicikli húzta. A két vezető egyforma ruhában, pulloverben, sapkában gönyvedt az utas előtt és a pullover rendszerint meggyertek a bőrülés színével.

A német parancsnokság

Szerettem volna megerősíteni helyzetemet szállodámban és ezért azt ajánlották, hogy

a német parancsnokságot keressék ügyvezetői szobakintaló végzését.

Végimentem tehát a Concorde hídon, a Place de la Concorde-on, befordultam a Rue de Rivolin és nem messze a Palais Royaltól megpillantottam egy Hungaró üzletet, amely Art Hongrois táblával hívja fel a figyelmet a magyar népművészet re-

Gyakran férj és feleség vállaltak fuvarokat hasonlóképpen egyformán öltözött.

Ez a színpad kétségtelenül veszteség.

A hölgyek azonban gondoskodnak pótlásról. Dunakörzi eleganciával öltözött kerékpáros hölgyek tiszteinek jóvoltából a színpadok nem hiányoznak. A kecses párisi lánykák és a kalaposodókat viselő bájos asszonykák könnyű ruhákban, oldal-táskákkal, harsnya nélkül, lobogó szoknyában száguldoznak a Boulevardokon. A női divat részletesebb megfigyelésükre még bókuk bőbővel hálmozuk el őket, de már most az első benyomásoknál is meg kell emlékezni róluk. Honnét van ennyi bicikli, — kérdezhetjük a párisi látogató idegen. Erre csak később kaptunk választ. A vidék eladja mindenét Párisnak, ma itt olyan kerékpárdivat tombol, amelyhez képest Hollandia és Dánia kerékpár nélkül országok.

Itt van Molière háza, a Theatre Français és a Rue St. Honoré, amely egy kis kerülettel a Place Vendome felé vezet. Gyönyörködöm a nemesvonalú épületekben és néhány perc múlva az Opera előtt állok.

A forgalom csodálatosképpen még mindig nagy.

Német újtárló táblák lucstajval találkoznak, a Cafe de la Paix előtt az utca forgalmát bámuló vendégek asszertífejüket. Az Avenue de

'Opera sarkán találjuk meg a német Kommandaturát. Nem messze van innét a M. E. R. német utazásiroda, amelynek pompás képeit és jelentéseit mindig tömegek olvasják.

Az utca közepén német katonai teherautók sorakoznak. A parancsnokság kapujában fegyveres őr. Igazoltatás után belépek a hatalmas csarnokszerű helyiségbe.

Régebben bank volt ez az épület. Táblák igazítanak a megfelelő akkhoz, katonák, igen ritkán civilek sorakoznak előttem és egy negyedóra múlva kezembem van a szobakintaló végzés. Végtelen udvariasan, szeretettel megértéssel kezelték kéresemet és így a legnagyobb gondtól mentesítettek. Kommandant von Gross-Paris. Quartier gegen Bezahlungsung". — olvastam a zsebembegyő mőzőit kis cédulán.

Metro

Az erősen csökkenített magánautó-és autobuszforgalmat eddig a velócarok pótolták. Ezek megszüntése forradalmi módon átalakította a párisi közlekedést. Az elsőszámú délelőtti kedvenc, a Metropolitan, rövidesen Metro, ahogyan a földalatti vilámost nevezik, 10 fillértért keresztülszághatunk egész Párison.

gyorsan megközelíthetjük távoli céljainkat.

A Metro mindig fogalom volt. Sok párisi utazó idegennek ezek a földalatti csarnokok jelentették a legkedvesebb élményt és a Metroszag egyszerű parfümök illatánál kedvesebb volt. Télen meleg, nyáron hűvös van a hóféhrre csempézett földalatti állomásokon s a barátságos kocsik, a kedves emberek, mindig mentesítettek az utazás fáradalmaitól. Ahogy lefelé haladunk a lépcsőn,

hamisíthatatlan párisi bájjal és merészséggel öltözött legyszerűbb állja utunkat.

Oly könnyű nyáras jelenség, hogy régebben Cannes sétányain láttunk hozzá hasonlót. Atlyukaszja jegyünket, sietünk lefelé, de a vilamos-önműködőajtó abban a pillanatban, hogy a vonat berobog, bezárul előttünk. Portillon Automatiquepak hívják ezt a szelleme és emberkinzó ajtót. Látjuk a kielés beszállókát. Látjuk, hogy még bőven lenne időnk bármely kocsit elérni és most mégis várunk kell a következő vonatra. Érthető, hogy el akarják kerülni a véget nem érő beszállást, különben a vasút soha nem indulhatna el. A Metro természetesen mindig zsúfolt.

Személyszállítás miatt számtalan megálló megszüntettek és ezeken megállás nélkül robogunk keresztül.

Az utasok többsége újságot olvas, vagy pedig a szellemes hírdéseket nézi. Néhol vörös Correspondence tábla jelzi az átszállóhelyeket. Itt kisebbfajta kirándulásnak tűnő gyaloglás után találjuk meg a következő megállót. A Metro rövidesen ked-

Élelmiszerjegyek

Az Operától a Chambre des Députés felé vesszük utunkat, ugyanis a parancsnokságon mindenféle ügyben rendelkezésünkre állottak, de élelmiszerjegyeket nem kaphatunk. Német állampolgárok itt cserélhetik be jegyeiket, de az idegeneknek a Szajna túlsó felére kell átrágnulniuk a volt képviselőházba. Raggalinel ügyis adósek maradtunk a jegyekkel, így ezt a kérdést elsősorban kell megoldani. Miközben átszalunk a Concorde hídon, a Szajna szerez meg nem szokható meglepetéseket.

Olyan szánalmasan keskeny a mi Dunánk mellett és olyan szegényes.

Csak ritkán látunk rajta gőzöskéket, többnyire árvin várakozó uszlyok lapulnak a part mellett. Megkerüljük a képviselőházat és a Rue de l'Universitén sikerül egy nyitva lévő katonai megmutatja az irányt és nem sokára ott állunk az élelmiszerjegyesítő hivatal előtt. Búbajca fiatal hölgyek ülnek az asztaloknál és a Rond-Point-ig parkik. karcsúak az értékes nyomtatványokat

Sztójay Döme miniszterelnök:

Magyarország sorsa is Európa nyugati hídfőin dől el

Sztójay Döme miniszterelnök és külügyminiszter a Führer főhadiszállásán tett látogatása után visszatértekor fogadta dr. gróf Schlippenbach Istvánt, a Német Távirati Iroda budapesti tudósítóját.

A miniszterelnök örömeinek adott kifejezést, hogy nemcsak a Führerrel folytatott szívélyes megbeszélés, a hagyományos német-magyar barátság szellemében, hanem legbensőbb munkatársával is találkozhatott. Mint mondta, mély benyomást tett rá az a fenséges nyugalom és a győzelembe vetett feltétlen bizalom, amelyet a Führer főhadiszállásán tapasztalt.

Arra a kérdésre, hogyan áll meg az invázió, a miniszterelnök egybevetés után a következőket mondta:

— Az angol-amerikaiak erre a rájuk néző oly nagyon súlyos elhatározásra nyilván Moszkva legerősebb nyomására szánták el magukat. A

meglepetés tényezője teljesen elmaradt, nemcsak a gondos német előkészületek következtében, hanem mert abban sem csalódtak, hogy Eisenhower és Montgomery eddigi alkalmazzott kevéssé rugalmas és minden kockázatot a legnagyobb mértékben kerülő harcmodorának megfelelően biztosítani kívánja magának a legrövidebb tengeri útvonal előnyét.

— Az immár megkezdődött invázió — folytatta a miniszterelnök — bevezetését jelenti a végző döntésnek és ennek az igaz ügy és a jobb katonák, tehát a védők javára kell történnie. Az Európa nyugati hídfőin döntéshez közeledő küzdelemben dől el az Európa mellett hitet tevő Magyarország sorsa is. Magyarország rendíthetetlenül hisz a firtelen német küzdelemben és feltétlenül bízik nagy szövetségese győzelmében.

Vitéz Endre László és Bakó László államtitkár Szegeden

Szeged, június 11.

Vitéz Endre László és Bakó László belügyi államtitkár szombaton reggel gépkocsin Szegedre érkezett. Magyary-Kossa Aladár főispán, Tóth Béla helyettes polgármester és Bucor Béla vidéki főkapitány társaságában az államtitkárok megtekintették a szegedi góttó és behatóan tanulmányozták mindazokat a kérdéseket, amelyekkel Szeged város vezetősége a zsidóknak a város életéből való kiemelés és elköltöztetése ügyében tett. Az államtitkárak megelégedésüket nyilvánították a város

vezetői előtt a zsidókérdés szegedi megoldása felett.

Vitéz Endre László és Bakó László ezután értekezleten vették részt a városi hatóság és az az időszerű közigazgatási kérdéseket tárgyalták meg nemcsak a szegedi, hanem a környékbeli törvényhatóságok vezetőinek: főispánok, alispánok, polgármesterek, valamint rendészeti vezetői bevonásával.

Kara délután Tóth Béla helyettes polgármester a város nevében egyszerű ebéden látta vendégül az értekezlet résztvevőit. (MTI)

Utazzanak vidékre, akiknek nincs dolguk a veszélyeztetett területen

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A légügyi kiürítési kormánybiztos újból és nyomatékosan felhívja a fokozottan veszélyeztetett területeken lakók figyelmét a következőkre:

Ugy nemzeti, mint egyéni érdekből mindazok, akiket a hatóságai előírás helybenmaradására nem kötelez, a nyári időszakban bekövetkező súlyosabb légitámadások veszélye miatt mielőbb költözzenek a részükre kielégítően kevésbé veszélyeztetett területre. Ugyanez vonatkozik a helybenmaradásra kötelezettek családtagjaira is. Ne várja meg senki, míg lakásából kibombázzák. Nemzeti és egyéni szempontból egyaránt fontos, hogy életét és vagyosságát mindenki igyekezzék megvédeni!

A székesfőváros elleni légitámadások időleges szünetelése senkit se tévesztessen meg. Az újabb légitámadások bármikor, sőt az eddiginél súlyosabb mértékben is bekövetkezhetnek.

A légügyi kiürítési kormánybiztoság mindazok részére, akik érvényes lakásutalványokkal rendelkeznek, kedvezményeket biztosít: a hatóság által kijelölt területre való költözés esetén félárú utazás bármely vonattal. Elegendő jelenlévő esetén ingyenes utazás külön-

vonatokkal a kijelölt kiürítési felvevő területekre, amely vonatokon 150 kilogrammos poggyász szállítható díjmentesen. Az igazoltan helybenlakásra kötelezettek részére havonta félárú utazás a család jelenlegi lakóhelyére.

A kiköltözés lebonyolítására vonatkozó részleteket a dohányárudákban 90 fillértért kapható tájékoztató füzet tartalmazza.

A kijelölt lakásutalványokkal a lakóhely szerinti területi előjárás (polgármesteri hivatalban, illetve községi előjárás) kell jelentkezni és a beutalást ott kell kérni.

A kormánybiztos végül felhívja mindazok figyelmét, akik foglalkozásuk folytán helybenmaradásra vannak kötelezve, a gyermekek biztonságba való helyezésére érdeklődésben olvassák el figyelmesen a kiürítési kormánybiztoság gyermekelhelyezési akcióját ismertető utcai hirdetőmenyeket.

vencünk lesz és még számtalan szor találkoznak vele párisi beszámolóinkban.

Champs Elysées egyik épületét kell felkeresnünk.

A jegyeket valószínűleg ott fogjuk megkapni. Legalább szemlélet tartatunk ezen a dombon tartó valóban gyönyörű útvonalon. A Champs Elysées egy kissé rivieraszerű. A nap sokatlan, provencei erővel süt és a Rond-Point-ig karkok, karoszekék, pálmák, frissítőket árusító csarnokok teszik ligetszerűvé az őrlési Avenue-t.

Megállunk egy modern óriaspalota előtt

Aradások Törökországban

Nyugat-Anatólia területén nagy csőzések és ennek következtében aradások vannak. Az Istanbul-anakarsí vasútvonalát az aradás helyen átszakította. Brundur város nagyrészt víz alá került. A lakosság károkat szenvedett. Az aradásnak halálos áldozatai is vannak. (MTI)

De Gaulle elfogadta Roosevelt meghívását

A svéd hírszolgálati iroda híri jelzése szerint de Gaulle elfogadta Roosevelt meghívását a látogatást tesz az Egyesült Államokban. (MTI)

A lift felvisz a hetedik emeletre. Hosszú utanjárást után megkapjuk jegyünket, vissza a földszintre. Adigra azonban a kaput bezárták. Egy nő divatszalonon keresztül sikerül visszajutnunk az utcára. Jobbra Napoleon hősi emlékművét látjuk.

Nem messze tőlünk a Rue de Berri, ahol rézbebbi követégek épületében főkonferenciánk székelt. Körülöttünk a párisi forgatag, eszünkben a szállodautalvány, hét napra szóló élelmiszerjegy, előttünk Páris minden varázsa.

Egy hátra polgárjogot nyertünk Párisban.

Holló József

Holló József további beszámolóját a Magyar Szó hírtől és a Virradat következő száma közli.

Meghosszabbították a török- finn kereskedelmi szerződést

Ankara, június 11. Ankarában aláírták a Törökország és Finnország között fennálló kereskedelmi szerződést 1943 május 1-éig meghosszabbító egyezményt. (MTI)

Az életöröm művészetét mutatja be Werkel együttese Budapesten

Az édeskés bécsi barokk romantika helyett a kispolgári élet elégiát tárja fel előttünk Werkel együttese, amely a bécsi Lichtof és a legnyomorúságosabb ódu aranyos álmodozását mutatja be. A nyomorúság sem reménytelen, mert hármely pillanatban felragyoghat a művészi álm és akkor mindannyian az érzések varázsában élünk.

Még emlékeztünkben él a prágai zsidó „művészek” hasonlótárgyi megnyilatkozása: az ottani nyomorúságos lakásokban reménytelen semmittevés és az erkölcsstelen sóp-

redék alakjait láttuk Billingernél. Werkel „Kleinkunst”-ja a rögtönzés művészetével ennek az ellenkezőjét mutatja be. Mindent, minden körülmények között érdemes élni, mert szép az élet. Mindenki életének megvan a maga szépsége. Ezt a szépséget nem a pénz, hanem az emberi szív varázsolja körénk.

Ezt a művészetet, az életöröm művészetét mutatja be nekünk Werkel együttese, amely „Die Pause Wien” című előadásával szerepel Budapesten.

Olasz antibolsevista film a Forumban

A bolsevizmus elleni küzdelem éposza az Esperia olasz filmvállalat hatalmas filmalkotása, amely most már hetek óta állandóan telt házak mellett fut a Fórum filmszínházban. A kétrészes film közös címe „Örök küzdelem” és jelenleg az „Élni akarunk” című első rész került bemutatásra. Csütörtöktől azonban a Fórum műsorára tűzi az „Isten veled Kyra” című második részt is.

Ez a különleges és művészi filmalkotás kiemelkedő eseménye a filméletnek. Egyszerű művészi eszközökkel példázza a bolsevizmus borzalmaikat és azt az erős és kitartó ellenállást, amellyel a régi Oroszország lakossága a szovjet rendszer embertelenségét fogadja. Alida Valli legnagyobb és legtehetősebb alakítása ennek a film-

nek a főszerepe. Fialat orosz egyetemista lányt játszik, aki borzalommal figyeli a GPU-ügynökök könyörtelen működését és retteg attól, hogy a szovjet rendszer vörös csapjait feléje és szerelmét feléje is kinyújtja egyszer. Minthogy a két fiatal nem tagja a kommunista pártnak a legválogatottabb szenvedéseket kénytelenek elviselni az emberi jogokat és az egyéni szabadságot lábbal tipró vörös uralom pribékjeitől.

Aki még nem járta meg a Donmenti vörös poklot, az ebből a filmből élethű képet alkothat magának a Szovjet belső életéről.

A Fórum filmszínház csütörtökig játssza még ezt a megrázó antibolsevista filmdrámát, amely Goffredo Alessandrini művészi rendezésében készült.

Pénteken nyit a Madách-színház

Hosszú szünet után pénteken nyit a Madách Színház Kádár Lajos „Ártatlanok” című darabjával. A nagy érdeklődéssel várt bemutató előtt meg kell említeni, hogy két esztendővel ezelőtt a cenzura letiltotta az „Ártatlanok” előadását. Az építőanyagú darab most Dévényi Nagy Lajos átdolgozásában kerül bemutatásra. A jobboldali színházlátogató közönség nagy érdeklődéssel tekint a pénteki premier elé.

Kirándulás az alvilágba

Sorozatos színhásmosságok és betörések történetek egy nagyvárosban. Vélhetően folytatás a rendőrség egy földalatti tanyának átkutatása során egy regénykéziratot talál. A bűnügyi regény egyik fejezete éppen a városban elkövetett milliók festménylopás akasztróf leírását tartalmazza. Az esetről a regény írója a sajtóból értesül. Az író, hogy tisztázza magát, keresi a tolvaj regényének alapján, a rendőrség hajszolja az író.

Ilyen és hasonló bonyodalmakból tevődik össze: KIRÁNDULÁS AZ ALVILÁGBA c. film, mely Maurice Leblanc, a híres Arsène Lupin-sorozat készítője íróját juttatja eszünkbe. A humor aranyával átszótt filmet még a héten a Deák Filmszínház mutatja be.

A döblingi Széchenyi

cimen 500 lapos igen érdekes könyv jelent meg Östör Józseftől, aki a Széchenyi-irodalmat eddig is több jeles munkával gazdagította. A döblingi Széchenyiben „a legnagyobb magyar” pártatlanul érdekes és értékes életének utolsó rejtélyes szakasza elevenedik meg előttünk. A könyvben nagyon sok érdekes és részben eddig nyilvánosságra nem jutott adatot, feljegyzést, levelezést találunk. Széchenyi barátainak és ellenségeinek találó jellemzését olvashatjuk. Megismerjük Széchenyi utolsó lakhelyét, Döblinget, környezését, orvosait, itt eltöltött szomorú, de bazája érdekében mégis felbecsülhetetlen értékű működését. Bele pillanthatunk ebbe a betegségében is ragyogó szellembe, amely Döblingből a Blick, a Nagy Magyar Szatira és több munkán át felsugárzott.

Két évig nem engedték el Spanyolországból a Sportcsarnok repülő majmait

A Sportcsarnokban zsúfolt nézőtér előtt működő Népparieté Cirkusz egyik legsikerültebb száma Irene Gold kisasszony repülő majmait, a Gold kisasszony repülő majmait, azaz az artista, aki a majmok remek „trükkjeit” utánozni tudná.

— Spanyolországból — mondja Irene Gold kisasszony — olyan óriási sikere volt majmaimnak, hogy két évig kerestül minden este játszottak. Hónapokig szerepeltünk Madridban és a nagy spanyol városokban, azután újból előről kezdtük. Mindenhova visszahívnak bennünket...

Megtudjuk még Gold kisasszonytól, hogy többévi fáradságos idomításnak a gyümölcse ez a majomprodukció, amelyhez hasonló még

nem szerepelt a budapesti varieték vagy cirkuszok műsorán.

A Népparieté Cirkusz egyébként naponta rendez előadásokat a Sportcsarnokban hatórai kezdettel. Vasár- és ünnepnap két előadás van, délután fél 4 és este 6 órakor.

Döntetlenül végződött az „örök rangadó” Színészek—Ujságírók 4:4 (1:0, 1:2, 2:2)

A kedvezőtlen időjárás ellenére is hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a hagyományos színészek—újságírók labdarugómérkőzés iránt, amelynek felidejében Budapest kedvencei: Kelly Anna, Barabás

Sári, Eröss Éva, Bilicsi Tivadar, Palotás Imre szórakoztatták a közönséget. A fellépő művészeket külön meg kell dicsérnünk, mert hiszen a „futballisták” még örültek is, hogy tűző napfény nem perzselte őket, azonban énekművészeink a közönség iránti hálájukat rótták le, amikor a borús, hűvös időben hangjuk kockázatásával is kedveskedtek a több ezer főnyi közönségnek.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzés ez alkalommal bizony csaknem a színészegyüttes győzelmével végződött, amit meg is érdemelték volna, olyan nagy lendülettel rohmozták, különösen a harmadik félidőben az újságírók tételét, míg az újságíró-csapat tagjai közül többen futballprimadonáskodtak és így jobb játékuk ellenére is, az összjáték hiánya miatt csaknem vereséggel hagyták el a mérkőzés színpályát.

Minthogy ez az évről-évre ismétlődő „örök rangadó” ez alkalommal döntetlen eredménnyel végződött, hír szerint a mérkőzés augusztusban valószínűleg Szent István hetében az Elektromos-pályán újra játszák.

Tovább játszik az Ardrassy Színház

Vaszary János, az Andrássy Színház igazgatója eredetileg úgy tervezte, hogy „A pénz nem boldogít” című vígjátékát most vasárnap játsszák utoljára az Andrássy Színházban, s azután megkezdődik a nyári szünet. A közönség fokozódó érdeklődésére tekintettel úgy határozott, hogy a színház még egy hétig nyitva tartja. A darab főszerepei továbbra is Muráti Lili, Vaszary Piri, Csontos Gyula és Somogyvári Rudolf játsszák.

Peleskei nótárius uram kalandjai Pest-Budán

Megtapasztalja a sárgacsillagos sereg felvonulását és a „Gyosz” magyarok elvonulását

Vasárnap délután a Dob-utcát jártam, Amulástól földbe gyökerezett lábam! Sárgacsillagosból állott ott egy sereg, Hallgatom, egyiket, amint így kesereg: — Szörnyű a sérelem a választott népen, Jöhetnének értünk már repülőgépen, Akinek siboltuk azt a sok aranyat, Kinek a kincseket sibolta a zsidó, Hol késik cserébe az az invázió? Disznóság, hogy Churchill csupán bővíti szállit, Még el sem kezdették, mindent már megállit A náci és Churchill szégyelheti magát, Védenci között ernyő helyett lapát! Mi, kik nem dolgoztunk, hazát sohasem védünk, Miért kellett most hát bevonulni nekünk? Jerikó falai, — igaz — leomlottak, De ott sem katonák! — zsidó kürtök szölköltek! Üzlet és arany volt mináig népünk útja, Mikor az indulót még a sajtónk fujta... Nemosak falak döltek, — hanem egész ország! De harsonáinkat, — hajh — elnémították! Mit tehet a szegény aranytásó zsidó? Oda az üzlet s a konszolidáció! Így öbégatott a sok csapás a sorba. — Katona csillagot nem a mellén hordja! — Szóltam az egyiknek, rajta végignézek: Kendtek nem katonák, hanem gyászvitézek! De szólt: — Nem olvasta kend a Gyosz-évkönyvet? Gyoszvitézek azok, kik utánuk jönnek! Nem volt ott különbség, nemzeti vagy faji, — Ezek a Keresztes Fischer „Huszárjai”! „Társadalmi osztály nem nyújtott ily példát!” Nagy Vilmos vezette e gyönyörű glédát! Követvén el számos Gyoszvitézi tettet, Kormányváltozáskor mindig átnyergeltek! Hü csatlósó, Lázár, — vele együtt ázott Weiss Manfred gyárában „aranyigazságot!” De itt vitézkedik ama József, Varga, Ki az ipariból került eme hadba. Grat Gusztáv mellett a Fenyő Miksa vágat, De őket követi a Gyoszbaró század! Weissek, Fellner, Chorin, Goldberger, Hatvány, Wolfner, Haggemacher, Klein, Biró, — hallani Amint csörög rajtuk arany vértetük, — Táltos paripájuk, mérlegfedezelük! Elvonult előttem e vitézek sora, A mult dicsősége, ipar aranykora. Amde ez aranykort jégkorszak követte, Mikor az új szellem a Gyoszt jégre tette. Dehogy vitézkednek, szegények most fáznak. Kérdezik egymástól: hol amerikázunk? Ezentúl, mivel a vitézek és nagyok Ezután viselnek csak sárgacsillagot. Ott folytatom én most, ahol abbahagytam! Rikkant egy Gyoszvitéz, mi se leszünk bajban Példákat követünk, gyorsan átnyergelünk: Sárgacsillagosok, Aladárok velünk! — A nemjót neki, — szólt valaki közbe, — Nem magyar az, kinek útja, lába görbe, Tizenkét hónapig kint a muszkát vágtam! Gyúrt honvéd mundér rajt, onnan jött, úgy láttam! — Ha nem lesz rend hamar e Gyoszvitéz hadban: En is ott folytatom, ahol abbahagytam! (128)

A Székestővárosi Zenekar nyári hangversenyei

Az elmúlt évek folyamán igen nagy népszerűségnek örvendő hangversenyeiket a Székestővárosi Képtár kertjében idén nyáron is megtartja a Székestővárosi Zenekar. A hangverseny-sorozat június 15-én csütörtökön kezdődik és augusztus végéig tart. Ezidén is hetenként három hangverseny lesz, minden kedden, csütörtökön és szombaton. A hangversenyek pontosan 8 órakor kezdődnek és kb. 8 óráig tartanak. A helyarákat a polgármester igen alacsonyan állapította meg, hogy így a hangversenyek a legszélesebb körre is hozzáférhetővé váljanak. A tavaly jól bevált gyakorlat szerint a helyek egyrésze ezidén is számozott lesz, hogy a köz-

zönség a hangversenyekre előre biztosítsa helyét. Keddi és csütörtöki napokon komoly fajsúlyú művek kerülnek előadásra, a szombati hangversenyeken pedig általában könnyebb, szórakoztató művek hangzanak el. A megnyitó hangverseny műsora: Beethoven Egmont Egitánya és hegedűversenye, melyet Cserfalvi Eliza, a kiváló tehetségű fiatal hegedűművész ad elő, továbbá Bartók Két képe (Virágzás és Falu tánc), valamint Kodály Psalmus Hungaricus, Nagypál László a m. kir. Operaház tagja és a Laskó Emil vezetése alatt álló BHEV Liszt Ferenc kórus közreműködésével. A zenekart Csilléry Béla igazgató-karnagy vezényli.

A textil szakmában megkezdődik a zsidó üzletek raktárainak felülvizsgálata. A textilvereskedeleminiszteri biztosa a hét folyamán felállította azokat a bizottságokat, amelyek az állalítás során a bezárt zsidó üzletek raktárait felülvizsgálják. A bizottságok héttől kezdik meg munkájukat. Minden bezárt zsidó üzletbe bizottság száll ki. A vizsgálat napjára az üzlettulajdonost vagy akadályoztatása esetében megbízottját a miniszteri biztosa előzetesen ajánlott levél útján berendeli üzletébe, hogy ott az ellenőrző munkánál cégtársaival és alkalmazottjaival együtt rendelkezésre álljon.

Magyar Lovaregylet!
június 14. 17. 18-án d. u. 3 kor
VERSENYT TART!

A Magyar Ügélőverseny Egyesület!
1944. június 15. 18-án d. u. 2-óra kezdett!
Ügélőversenyeket!
rendez

A Baross Gyáripari Csoport szászkerpangós alapítvány

A Baross Gyáripari Csoport igazgatóválasztmánya ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a csoport a gyáripar hivatalos érdekképviseletébe, a Gyáripari Országos Központba való beolvadással kapcsolatban szászkerpangós alappal Baross tanoncotthont létesítenek, amivel a magyar szakmunkás utánpótlás kérdését kívánják előmozdítani.

ING
mérték után is
Harisnua
BAZZO
VIII. Baross-utca 69.

ADÁM J.
FINOM
URISZABÓSÁG
II. Lánchíd-utca 7-9
Telefon: 300-586
Nagy választék

TEXTILÁRUK
BEHOZATALI
KFT.
Műzeum-körút 11
Telefon: 132-400.
ELADÁS
NAGYBAN

Prodabutor!
Kocsis Jánostól vegyen
Üzlet: Visegrádi-u. 14. Tel: 112-821
Üzem: Gr. Teleki Pál-u. 22. T.: 310-628

Domonkos-lé!
CIPŐ
Bp. VI. Teréz-krt.
27.
60 óra szabúzet

RÁDIÓK GRAMOFONOK
HANG EMEZEK
zenegépek — lemezváltók — alkatrészek
LÉG - LAMPÁK
Műhelyek, 72 — 105 óráig egész szobák
Signal tartáskészítési nagy választékban
AKUSZTIKA RANÓCZI-ÚT 4
TELEFON: 141-24

PORCELLÁN
különlegesség
CSATONÁL
Teréz krt. 56.
(Nyugdíjal szemben)

Nyugdíjgyűsznek P 14 40-161
Nagya kender 47 cm. szálal
Gyapjúutakör 337 50-161
Aranytex
II. Horváth István körút 11.
volt Vasműszármű Telefon: 383-300

SZÖNYEG
magyar perzsa
torontsili
Császártól,
Földi Sándor úta 2
(Lászlófal)
Telefon: 382-835

III hirdessen

20.000 selyemharisnya, rengeteg textiláru egy megszökött galíciai gyártelepén

Még a keresztfisheri textil-kultúra idején Weintraub Ábrahám és Roschkes Ovszejhoz hasonlóan tömegesen érkeztek hozzánk a galíciaiak, akik előbb itt hamis állampolgárságot, a hamis állampolgárság alapján gyárüzemet létesítettek és mint udjondult vezérigazgatókat a textilkonjunktúra idején szemrebbenés nélkül separték be a magyar verejtékben szerzett milliókat a feketén halmozott árukból.

A galíciai batyuszidők, de főként a feketekereskedelem hiénái között márkás néve volt Rócsék Mártonnak, aki galíciai származására és hamis állampolgársági bizonyítványára való tekintettel ön-

magát a nemesi hangzású Hazai előnévvel ajándékozta meg. A batyuszidők „nemesi” közé avasált Hazai Rócsék Márton Budapestben a Telepes-utca 88. szám alatti házban kötő-szövő-festő üzemet létesített és szoros kapcsolatot tartott fenn az ugyancsak galíciai származású Weintraub Ábrahám és Roschkes Ovszej vezérigazgatókkal, a Lóden posztógyár telj-

hamis okmányokkal, keresték oldói

Árván maradt gyártelepét a nemzeti vagyonmentés detektívjei látogatták meg, akik a telepen különböző fantasztikus helyekről selyem és textilárúknak a tömegét gyűjtötték össze.

Találtak a detektívek többek

hatalmú uraival, akikkel együtt letarolták a textilfrontot.

Hazai Rócsék Márton összekötésével révén telepén nagymennyiségű „anyagot” gyűjtött össze, — de a feketepiac lebonyolítását a közbejött események megakadályozták. A veszedelem elől Rócsék Márton sajátmaga által adományozott előnévvel és a hirtelen összecsomagolt, valószínűleg

közt 20.000 pár még festetlen nyerselyem harisnyát és igen értékes textilárúkat, úgy hogy az ötönnás autóra alig fért fel a sok vég vászon, selyem és ruhaanyag, amelyet Hazai Rócsék Márton a hazai fogyasztástól vont el.

Borzalmas szerencsétlenség a Bercsényi-utcában

Szombaton este borzalmas szerencsétlenség történt a Bercsényi-utca egyik házába. Sisa Ferenc Gyár munkás 6 éves Ferenc nevű kislfia harmadikemeleti lakásukról lefelé tartott. A harmadik és a második emelet között a liftlejáró egyik ablakrésze be volt törve és a gyermek hallva, hogy a lift felé közeledik, a betört ablakon kíváncsian bágta fejét. A következő pillanatban megtörtént a szerencsétlenség. Az elég sebesen jövő lift a szerencsétlen gyermek fejét elkapta és a liftkocsi és az ablak közé szorította. A házbeli nem tudták kiemelni a becsorult gyermeket és mir a tűzoltók és mentők megérkeztek és kiemelték, már ha-

lott volt. Orvosi megállapítás szerint az ártatlan gyermek nyakszirttörést és agyvelőszértléseket szenvedett. Halála rettentő kínok között néhány perc alatt bekövetkezett. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Dr. Ince Aniait nevezték ki az Orvosi Munkaerők fe használásának kormánybiztosává

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. minisztérium dr. Ince Antal országgyűlési képviselőt az orvosi munkaerők felhasználásának kormánybiztosává kinevezte.

Igy dolgozik a legvakmerőbb fegyvernem

Harcban a német pionirok

Annak a műszaki csapatnak, amely utakat és hidakat épít, robbant, aknákat fúr és röpit levegőbe a Ferenc József armádiájában, bizony pionier volt a neve. Magyarul többféleképpen nevezték el ezt a kiváló katonai alakulatot, amely nélkül a modern háború elképzelhetetlen. Így hívták utászok, árkászok, hidászok, vízi bakánok a tévesen pattantyúsoknak is.

Hajdan inkább a várharokban volt igen nagy szerepük, míg a modern háborúban a harcok minden részén megtalálhatók. Egy bizonyos, hogy mindig elől találhatók, közvetlenül ott, ahol az ellenség van. Nincsen nagyobb harci cselekmény, sem támadásnál, sem védelemlnél, ahol pionirokra szükség ne lenne.

Ezről a kiváló fegyvernemről elmélkedik von Keiser szkv. őrnagy a Tudósítások hasábjain és sok olyan oldalról mutatja, amelyek a laikus közönség előtt ismeretlenek.

Az első világháborúban egy német hadtestnél egy pionirbatalion (zászlóalj) volt négy kompániában (század). Mozgósítás után három századra apadt le. Hogy az első világháborúban csekély számuk ellenére is oly

nagy eredményeket értek el,

az örök dicsőségük marad. Még az antant is félt tőlük, ezért a versaillesi békeparancsban a német hadseregnek csak két zászlóaljat engedélyeztek két-két századdal összesen. De oly kevés technikai felszerelést hagytak meg nekik, hogy azzal a Rajnán át egy hidat sem tudtak volna verni. Mindennek ellenére a tudás és kötelességteljesítés magasztalan maradt a német pionirok, miért is az új nemzetiszocialista hadseregnél nyomban elfoglalhatták méltó helyüket.

A mai német hadseregben minden hadtestnél annyi pionir van, amennyit a szükség megkíván, teljes és tökéletes felszereléssel és kellő tartalékokkal ellátva. Vanak azonkívül páncélos és hegyi pionirok is. Ezeknek különös a felzárkózásuk.

Aki a pionirokat nem látta munkában, el sem tudja képzelni, milyen döntő teljesítményekre képesek. Csak egy példát említsünk. A norvégiai hadjáratban napok alatt hóban-jégekben, járhatatlan sziklahasadékokon és rohanó folyókon át 700 elpusztított hidat kellett helyreállítani. De kiváló teljesítmény volt a hatalmas Rajnán át a hidak verése mackacs ellenál-

lást kifejtő ellenségnek gyilkos tűzében. A Szajna, a Szóma (Somme), a Dayeper, Deszna, Drina, stb. valamennyien tanui a német pionirok fölényének. A pioniroknak legmegfeszítettebb fegyelme biztosítja csak

a hidverés munkáját ellenséges tűzben

A rohamozó gyalogságnak mindenkor a pionirok voltak a legbiztosabb előkészítők, hogy úgy mondjuk; szálláscsinálói a bevehetetlennek látszó várak, állások és betonvonalak (Maginot) megrohamozásánál. Nehéz helyzetük volt, mert munkájuk közben harcolni, támadni, védekezni is kellett, mialatt a leggyilkosabb ellenséges tűzben borzalmas akadályokat kellett elpusztítaniok. Aknámezők és záruk, drótkadályok, farkasvermek álltak útjukba, sokszor vizeket szűrő gátak áttörésével is számolniok kellett.

Mindig magukkal kellett hordaniok a fegyveren kívül a drótvágó ollókat, a rövid kardot és a robbantó gyutacsot. De egy csembe fegyvertöltényt, kézigranátokat és revolvert is kellett magukkal vinniök.

Amint évek előtt a keleti nagy támadó csatáknál, épp úgy hűséges segítőtársa a gránátosoknak a most folyó nagy nyugati és oroszországi védelmi harcoknál is a pionir, akivel együtt védik meg elkezeredett küzdelmekben Európa minden talpalatnyi földjét: ezerszeres túlerővel szemben.

A hadjelentésekben sokszor szerepelnek nemcsak pionircsapatoknak kiváló teljesítményei, hanem bizony névszerint megnevezve, egyes pionirtiszteknek és legénységnek bravuros haditettei dicsérettel.

Egyetlen csapatkötélnek sincsen aránylag annyi lovagkeresztje és tölgyfalombja, mint a pioniroknak.

Mindig az ellenség előtt! Támadáskor és védelemben, egyformán megfelelve a harcban és munkában, nélkülözhetetlen segítőtársa a többi fegyvernemnek, — ez a mai német pionir. L. Z. dr.

Maglódi telektulajdonosok figyeimébe!

Maglód községben mindazok, akik a volt Schulhof Lajos-féle ingatlanokból telket vásároltak, de telekkönyvi tulajdonát még nem szereztek, joguk megóvása érdekében a vételt igazoló összes okmányokkal június 20-ig jelentkezniük az Országos Földhivatalintézet (Budapest, V., Erőf. Teleki Pál-u. 7.) házhelyosztályánál, III. e.

Cigarettaival és tüzelővel üzérkedő szélhámosokat tartóztattak le a közellátási hivatal detektívjei

A közellátási hivatal detektívjei ismételtelen fényes eredményeket értek el és több alkalommal tetten érték azokat az árdrágítókat, akik a helyzetet kihasználva, a legkeresettebb cikk,

a cigaretta árszítása terén kővettek el bűncselekményeket.

Az utóbbi időben ugyanis igen sok panasz érkezett a hatóságokhoz, elsősorban az ellenőrzési főosztályhoz, amiatt, hogy a kávéházakban, de a trafikokban is cigarettaival üzérkedtek. Tettenérték a detektívek Balász Piri István, az egyik ismert vendéglő csapósát, aki a Shymphonia cigarettáért 7 fillér helyett darabonként 20 fillért követelt. A vizsgálat megállapította, hogy

a csaposnak Kedves Sándor nyugalmazott pénzügyőri szemlést szerezte be a cigaretta Halicz Erzsébet dehányárustól.

A szemlést 11 fillérért vásárolta a trafikosnőtől, 16 fillérért adta Balász Pirinek, aki viszont 20 fillért kért darabjéért. Ennél az árdrágításnál közreműködött még Hunyadi Zoltán motorszerezőség is.

Ugyancsak tettenérték a detektívek Boda Péter büntetett előléti öszerest, aki a Honvéd cigaretta darabjéért 30 fillért kért. Balász Piri István, Kedves Sándor, Halicz Erzsébetet, Hunyadi Zoltánt és Boda Pétert árdrágító visszaélés miatt feljelentették az ügyészségen. Kedves Sándor szemlést és Boda Péter öszerest átadták internálás végett a fogház- és tolonc-ügyosztálynak.

Ugyancsak a közellátási hivatal főosztályának detektívjei leplezték le az élelmiszer frontjának szélhámosait. A detektívek Dékány Márton zsidó kereskedőegéd feleségének a lakásán és pincében a feljelentések alapján házkutatást tartottak.

A lakásban nagymennyiségű füstöliszalonnát, zsírt, a pincében pedig egy kályhacsőben eldugva 10.000 pengő értékű ékszeret találtak.

Dékány Mártonnét átadták a VII. kerületi kapitányságnak, ahol előbb a kihágási eljárást folytatják le ellene, majd internálják.

Ugyancsak a közellátási hivatal detektívjei göngyöltették fel a tüzelőszer terérfolyó visszaéléseket is és ennek során tettenérték Bognár Sándor tüzélfőnöki kereskedőt.

aki 50 métermársa szemet adott el a maximális árnál jóval drágábban, 14 pengőért mázsánként.

Ennél a bűncselekménynél közreműködött Korponai Károly telepvezető. A detektívek megállapították, hogy Bognár Sándortól többek között az Károly tüzelő-

anyagádkereskedő is vásárolt tüzelőszert, mégpedig magyar szemet

22 pengős, tüzfátat pedig 30 pengős áron. Bognárt, Korponai és Ácsot feljelentették az ügyészségnek, ugyanakkor pedig Bognárt és Korponait a detektívek őrizetbe vették és átkísérték letartóztatva az ügyészségre.

Vidám nyári pillanatképek a zsidótlantított Palatinus-strandról

Miért nem építik meg a Népstrandfürdőt

Korahajnalban még szikrázó harmatcseppek remegnek a fűszálakon, Német katonák derékra vetkőzve reggeli tornagyakorlatukat végzik. A Rózsadomb mögött most bujlik elő a nap. Feketeberigók fültyülnék vidám ébresztőt.

A sziget ébred... A vasárnapi jegy ára bizony elég drága. A közmunkatanács vezetősege azonban nem is akarja, mértéken felül lepjék el ezt a valóban páratlan szépségű szigetet.

Ez helyes is. Azonban módot kell nyújtani arra, hogy minden vasárnap más és más budapesti, illetve pestkörnyéki gyár munkásai díjjal a tanuló gyönyörködhesse a sziget szépségeiben. A nemzetiszocialista felfogás nem kívánja a kulturális értékek és természeti szépségek „bolsevizálását”, de megköveteli, hogy ezekben a közkincsekben a munkásság is megfelelően részesedhessen és azok ne legyenek egyetlen társadalmi osztály kizárólagos sajátja.

A GYERMEKJÁTSZÓTEREN sem látni most már a kis mórickákat és ibolykákat. Az Ujlipót-város nőrszei és nevelőnői nem hozzák ide a zsidó családok csemetéit. Sürgősen fel kellene állítani itt egy napközi otthont, ahol a hadbavonult magyar tisztviselők idehazamaradt, dolgozó aszonynaiak gyermekei napfürdőszhetnek.

A PÓLÓPÁLYA üresen áll. Evente egyszer-kétszer látogatnak erre a hatalmas kiterjedésű zöld rétre az „urlovasok”, hogy néhány órát játszanak, ami ellen semmi kifogásunk, ha ugyan nem lehetne ezeket a lovakat is bevonultatni, de az mégis csak furcsa, hogy ezért a négy-öt órás szórakozásért évről-évre üresen álljon egy olyan hatalmas terület, amelyen például az ország legszebb sporttelepét lehetne létesíteni a magyar ifjúság számára.

A PALATINUS STANDON végre megértük, hogy egyetlen zsidó semca. Nagy dolog ez kérem, ha elgondoljuk, hogy a Virradatnak évről-évre mennyit kellett harcolnia a gyönyörű strandnak a zsidóktól való megtisztításáért és az akkori városi vezetés mellett fület sem mozgatta senki. Megszűntek a bokor mögötti kártyacsaták. És megszűnt az izléstelen zsidó szabad-szerelmeke-

des, amelynek évente megvolt a botránya.

De milyen más ez a szerelem, mint a zsidó arcútlan szerelmeskedés. Milyen más ennek a magyar fajú ifjúságnak az életvidámsága, mint a fajtalan zsidó fátalság raffiniált élvezetvágya. Beazéltünk a Palatinus strand agilis vezetőjével, Czeglédi igazgatóval, aki elmondja, hogy a forgalom visszaesett ugyan, de ennek magyarázata az eddigi kedvezőtlen időjárás. A mai vasárnap tizezres keresztény tömege azt mutatja, hogy végre bejuthatnak a Palatinus strandra azok a magyar tömegek is, akik eddig a hatvan százalékos zsidó bérlők miatt onnan kiszorultak.

A NÉPSTRANDFÜRDŐ hiányát fokozottabb mértékben érezzük itt, amikor látjuk, hogy milyen új arckok jelennek meg a Palatinus strandfürdő úde földvívü medencéiben.

Miért nem építi meg a közmunkatanács a harminc-negyvenezer befogadóképességű népstrandfürdőt?

A hétköznapi közel négy pengős és a vasárnapi öt pengős palatinus belépő jövedelmét sürgősen erre a célra: a munkás strand megépítésére kell felhasználni.

ALKONYATKOR A RÓZSALIGET

teljes pompájával virágnak. Ihatos álmorra hajtják fejüket a csodaszép virágok. Új meg új hajtások fakadnak bimbóvá a Duna két partja közé szorított magyar földön.

A régi romok körpedésével köztül is kiszarjad az élet.

Uj magyar élet induljon meg most a világot átalakító szörnyű vőrfürdő idején!

Ez a gondolat járja át szívünket, miután ezeket a pillanatképeket összegyűjtöttük a szerelem, a szépség szigetén.

Rokkant honvédot csókol egy szézi kislány a bokorba bukó padon.

— Csak hogy visszajöttél... hallatzzik a lányka halk süttőtöge. Most már megtartjuk az esküvőt...

A lebukó nap arany sugarakkal vonja be őket. A budai tornyokból békes boldogságot búgnak az esti harangok...

TARNÓI LÁSZLO

Az Országos sorsajálék húzása: sorsajálékot a jövő héten tartanak. A III. osztály húzása június 14., 15. N. felelős sorsajegyét meghosszabbítani

A Kárpátok előterében különösen súlyos veszteségeket szenvedett a Szovjet egy meghiusult támadási kísérletnél

Az interjú jelent a keleti arcvonal harcáról:

Az egész keleti arcvonal Jassytól északra és a Kárpátok előterének északra mutatózó helyi harcokon kívül tovább szűntel a harc. Jassytól északra szétvertük a bolsevisták egész nap tartó páncélos erőikkel és tüzérrel támogatott támadását. A román csapatok elmentemással visszafoglalták a Szovjetből egy fontos magassági állást amelyet előtte való nap veszítettek el.

A Kárpátok előterében összehozott egy szovjet támadó vállalkozás, amely a német hegyvidékek ellen irányult. A bolsevisták itt különösen nagy veszteségeket szenvedtek. A megismételt támadási előkészületeket számos német

moszónagy támadó híre olyan határozottan szólta meg, hogy a szovjet hadvezetésnek képtelen volt újabb támadó vállalkozást lemondani. A helyi arcvonal 15-ből mekkor

A finnek visszaverték a karjalai földszoroson megindult általános bolsevista támadást A harcok még tartanak

Helsinki, június 11. (MTI) A szombaton kiadott finn hadijelentést a délutáni helsinki lapok vezető helyen nagy címek alatt közlik és ezekben is kiemelik, hogy a karjalai földszoroson általános orosz támadás indult meg. A támadásokat finn részről visszaverték, de a harc még folyik. Helsinki-ben a támadás híre nem keltett nagyobb feltűnést,

mert már a hónap eleje óta értesülések voltak arról, hogy az orosz oldalon csapatösszevonásra való nagy mozgolódás észlelhető. A harcoktól eseményekről, ha a helyzet később megkívánja, katonai megbízott tájékoztatja a sajtót. Addig a megindult hadműveletekről részleteket nem lehet megtudni, illetve közölni. (MTI)

Hivatalos jelentés az éjszakai zavarórepülésről

A Magyar Távíráti Iroda jelent: Június 10-én a korai órákban egyes ellenséges gépek léptek az széles kiterjedésben az ország keleti határára. Erdély, majd a déli részek átrepülése után délnyugati irányban távoztak.

A bevett saját vadászaink egy ellenséges gépet lelőttek. Elettbenmaradt személyzetét kórházba szállították.

Június 11-én a korareggeli órákban valószínűleg ugyanazok a gépek a berepülési útvonalon visszarepültek.

A légvédelmi tüzérsgél úgy a be-mint a visszarepülésnél egyes helyeken működésbe lépett. Bombázásról jelentés nem érkezett. A berepülés zavaró jellegű volt.

Az Olimpiai játékok 2710 éves története

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság június 16. és 20. között a svájci Lausanneban — az olimpiai játékok megalapításának 50-ik évfordulóján — nagyszabású nemzetközi értekezletet rendez, melyen Magyarországot Micsángyi Ottó dr. tanügyi főtanácsos, az OSK vezetője, számos olimpiai rendezőségének tagja, valamint Fenczy Emil dr. testnevelésügyi főelőadó képviseli.

Örvendés, hogy az európaszerte dúló vérzivatar ellenére az emberiség egyik legnemesebb — évezredek hagyományokkal rendelkező magas erkölcsi és etikai és sportalapon nyugvó olimpiai eszméje, ezekben a nehéz időkben is virul. A szebb jövőbe vetett hit, a világ sportoló fiataljainak ujból egybehívásának gondolata ott izzik a lelkek mélyén ma is, amikor Európa keleten, nyugaton és délen egyaránt fegyverek általól visszhangzik.

Ötven évi A sportkrónikás visszaekint a múltba, megemlékezve azokról a lángelkű férfiakról, akik torukat megelőzve, a közöny, megemlékezés és nemtoródás ellenére felámasztották tetszhalálból az antik hellén földön született olimpiaiát.

2710 évvel ezelőtt — Kr. sz. e. 766-ban — rendezték az első olimpiai küzdelmeket

Az első olimpiai versenyt Kr. sz. e. 766-ban, tehát 2710 évvel ezelőtt rendezték a hellének a nyugatpelo-ponezosi partvidéken, az Alpheos és

Kladeos folyók, valamint a Kronos hegy között elterülő Olimpia városában.

Olimpia az istenek szent városa volt, ahol nemcsak Aresnak, a hadi istennek, hanem a szelid múzsáknak is, elsősorban a főisten Zeusnak kultuszát tartották szem előtt, a műveltségük és kultúrájuk teljében lévő görögök.

Az olimpiai játékok tehát szent vallási célt szolgálták, ahol helyeken a kiválóított tehetségű ifjak vértelen, nemes harcban mérköztek meg a legnagyobb dicsőséget jelentő babérokoszorúért.

A négyévenkénti versenyeken atletákat, birkózókat, ökölvívást, pontatlont, kocsi és lövésversenyt és a fegyveres katonák futtatását rendezték, a 80-ik játéktól kezdve pedig az írók és költők is megjelentek a versenyterén, legszebb műveiket ismertetve.

Mig a Kr. sz. előtti 766-ik évi játékon jegyezték fel az első győztes, bizonyos Koreibos nevű atléta nevét, ahhoz hasonlóan adataink vannak arról, hogy Herodotos, a nagy történetíró, valamint Pindaros, az ódák mestere is az olimpiai játékokon olvasta fel legértékesebb műveit.

Krisztus után 394-ben a hanyatló Görögország jeleként Herodotos megszüntette a játékokat, két évvel később a betörő gótok a rettenet Alárich vezérletével kifosztották a kincsekkel teli olimpiai templomokat és muzeumokat, magát a várost porig rombolva.

1723-ban egy francia bencés szerzetes vetette fel újból az olimpiai eszmét

Az olimpiai játékok felújításának gondolata Bernard de Montfaucon francia bencés szerzetes agyában fogalmazott meg. Az egyház azonban nem nézte jó szemmel a pogány istenségek kultuszául szolgáló játékok felújításának híret és így a szép gondolat nem valósulhatott tette.

153 évvel később — 1875-ben — azonban Curtis Ernő német egyetemi tanár — Furtwangler és Hirschfeld archeológusok segítségével — a német és görög kormány meggyezése után, 800.000 márkás költséggel feltárta az istenek egykori szent városát, Olimpiát.

A mai olimpiák atyja a francia Pierre de Coubertin báró volt

A modern olimpiai játékok megrendezésének kiagyaloja Pierre de Coubertin báró volt, aki 1894 június 16-án, a párisi Sorbonnen hívta egybe az első olimpiai kongresszust, melyen 20 nemzet — köztük Magyarország is — képviseltette magát, 12 nemzet pedig írásban jelentette ki részvételét.

1896-ban Magyarországnak kínálják fel az első olimpia megrendezését

Coubertin javaslatára Athenben akarták megrendezni az első játékokat a görögöknek azonban nem volt pénzük stadion építésére s így aztán Coubertin a magyar kultuszministeriumhoz fordult, felajánlván, hogy az 1896-os millenárius ünnepségekkel kapcsolatban rendezzék meg ott az első olimpiát.

Wlassiph Gyula gróf kultuszminister azonban a sportban való jártasságunkra bízva, elutasította a megistiező ajánlatot. Hosszú huzavona után Averoff Mihály — egy dúsgazdag görög kecskéd — saját költségére 920.000 drachmát kiadással felépíttette az athéni stadiont 1896-ban. — tehát

1503 év után — újból olimpiát rendeztek.

A Coubertin vetette mag hatalmas fáva terebélyesedett. 1896-ban Athén, 1900-ban Páris, 1904-ben St. Louis, 1906-ban ismét Athén, 1908-ban London, 1912-ben Stockholm, 1920-ban Amsterpen, 1924-ben Páris, 1928-ban Amsterdam, 1932-ben Los Angeles, s végül 1936-ban Berlin rendezett olimpiát.

A világ legjobbjainak küzdelmein Magyarország eddig 36 győzelmet aratott az úszásban, atlétikában, birkózásban, vívásban, céllövésben, ökölvívásban, tornában, vízpolóban és a szellemi olimpiai versenyen diadalmoskodva. A magyar kard aratta a legtöbb sikert, hiszen az 1918-as londoni játékok óta megszakítás nélkül hazánk fiaivták ki ebben a számban az elsőseget!

Igy fest dióhéjban az olimpiai játékok 2710 éves története, amelynek lényét mi magyarok is több ízben emeltük.

Most Lausanneban gyűlnek össze a sportvezetők, hogy hódoljanak az ótkarikás olimpiai eszmének.

A svéd Strindberg Tore erre az 50-ik évfordulóra művészi veretet készített, melyen az alapító Pierre de Coubertin báró képe látható „16 Junj 1894, Sorbonne” felirattal.

A klasszikus gondolat tehát él, sőt virágzik s bizonyos, hogy ha egyszer elcsitulnak az immár öt esztendője dörgő fegyverek, a világ kiválóított tehetségű ifjúsága újból megjelenik a küzdőterén, hogy a háborús időköt felejtve, tovább áldozzon a 2710 éves olimpiai eszmének.

VIRRADAT

Megjelenik minden hétfőn. Felelős szerkesztő és kiadó: BORNEMISZA GÁBOR. Kiadóhatalmados: VIRRADAT KIADÓVÁLLALAT Kft. Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-243. Kiadóhatalmados: 146-243

Előfizetési ára egy évre 10 P Postacsekkszáma: 37849

Csangsát elfoglalták a japánok

Szombaton a korareggeli óráktól kezdve vonulnak be a japán csapatok Honan-tartomány fővárosába

A japán csapatok június 10-én a korareggeli óráktól kezdve vonulnak be Csangsába, Honan-tartomány fővárosába. A Német Távíráti Iroda képviselőjének, japán katonai körökben szerzett értesülése szerint, a csungking-csapatok Csangsát minden nagyobb ellenállás nélkül adták fel.

A csungkingi kormány fontos katonai és gazdasági támaszpontja ellen június 27-én indult a japán villámoffenzíva mégpedig három irányból történő támadással. Az első csoport Jochovból támadott a Kanton és Hankau közötti vasútvonal mentén. Ez a csoport vonult be Csangsába. A második csoport mintegy kétszázkilométeres szakaszon harcolt a Kan-

ton és Hankau közötti vasútvonalról keletre, majd déli irányban továbbnyomulva már maga mögött hagyta Csangsát. A Kanton és Hankau közötti vasútvonalról nyugatra előrenyomuló japán csapatok lécsapatát a Tungting-tó átkarolva elfoglalták Lungvangot. A középső csoport a Taan-szigeteknél átkelt a Tungting-tón és Tuankiang elfoglalása után már Yiyang térségében áll. Ezzel két helyen is megszakították a Csangsa és Csengten közötti összeköttetést. Egy másik csoport Jochovból kiindulva átkelt a Tungting-tón és annak déli oldalán szállt partra és most ugyancsak gyorsan nyomul előre Csangsa felé.

katonai berendezések súlyosan megsérültek. Az ellenséges elhárítók heves tüzelése ellenére az összes támadó gépek visszatértek kiindulási helyükre. (NTI)

A japánok nagy lelkesedéssel fogadták az invázió hírét

A kínai arcvonalon harcoló japán katonák szívesen biznak abban, hogy a szövetséges német bajtársnak sikerül döntő csapást mérni az Észak-Franciaországba betörő ellenségre, — mondotta Eiya Iiyima hadnagy, a japán hadsereg második szóvivője a Német Távíráti Iroda munkatársával folytatott beszélgetés során. Iiyima hadnagy a hunani arcvonalon tartózkodott, amikor a Német Távíráti Iroda első jelentései érkeztek a június 6-i invázióról. A japán katonák táborában, akik maguk is nagyarányú hadmozdulatokat hajtottak végre, valóságos örömjongás tört ki arra a hírre, hogy az ellenség elszánta magát végre a harcra. Mindenki feltétlenül bizik abban, hogy a német katonák végső győzelmet aratnak az angolszászok felett. (MTI)

Japán repülők mély támadással támadják az ellenséges repülőtereket

A Domei jelentése szerint szombaton japán légikötékek a korareggeli órákban meglepetésszerűen megtámadták az Egyesült Államok kínai légítámaszpontjait Liaoningnél és Hngyangnál Honan-tartományban. A Lingling elleni rajtaütő támadás során a japán repülők visszaverték az ellenséges vadászkötéleket és bombatámadásaikat alacsony repülésben ter-

szerően hajtották végre. A támadás során a repülőter és környéke telitalálatokat szenvedett és több helyen robbanásokat figyeltek meg. Két ellenséges vadászgépet lelőttek, további négy gépet a földön semmisítették meg.

Hongianai repülőter ellen végrehajtott megpő támadás alkalmából két ellenséges repülőgépet pusztítottak el. A repülőter és a

Német páncélosok megakadályozták a bayeuxi hídfő kiszélesítését

Páris, június 12.

A Német Távíráti Iroda nyugati haditudósítója, Alex Schmalfluss jelent:

Német páncélos erők ellentámadásokkal meghiusították a szövetségeseknek arra irányuló makacs kísérleteit, hogy Bayeuxtól délre lévő hídfőjüket kibővítsék. A szövetségesek képtelenek voltak több helységet újból feladni. A Bayeuxtól északnyugatra lévő egyik hajszágból

a Vireig tört előre az ellenség s az Orne torkolatánál további partraszállásokat hajtott végre.

A halottak és foglyok számát, amely óráról-órára növekszik, még nem lehet áttekinteni. Az azonban kétségtelenül megállapítható, hogy az ellenség vesztesége igen nagy. A német támpontok és ellenállási fészkek legénysege bátran és elszántan veri vissza a hídfő partján az ellenséget, annak érzékeny veszteségeket okozva. (MTI)

Szétverték a Romániát támadó ellenséges repülőköteleket

Berlin, június 11.

Az Interinf balkáni tudósítójának jelentése szerint súlyos vereséget szenvedtek azok az északamerikai nagytávolságú vadászrepülőgépek, amelyek június 10-én déleltől délnyugati támaszpontjaikról berepültek Románia területére.

Reggel 9 óra felé egy körülbelül 70 Lightning- és 30 Mustangs-gépből álló kötelék közeledett Zágráb és a Duna vonalán felnyomulva a ro-

mán olajmezők felé. A leírásított német, román és bolgár vadászok szembeszálltak az ellenséges kötelékkel, mielőtt az támadáshoz láthatott volna. A körülbelül kétezer méter magasságban repülő északamerikai nagytávolságú vadászgépek nagyszámú német és szövetséges vadászrajokkal álltak egyszerre szemben és ezekkel képtelenek voltak rendkívül heves légiharokba bocsátkozni. Amikor az északamerikai vadászok könnyű bombáikat ledobták Bukarest és Ploesti térségének különböző célpontjára, melyre repülésbe mentek át és fedélzeti fegyverekkel támadták földi célpontokat. A légvédelmi kötelékek egyrészes támadási hármarosan szétszórta az amerikai köteléket és néhány csoportot az utolsó gépig megsemmisítették az éleserővel légi ütközetekben.

Az addig beérkezett jelentések szerint az északamerikaiak onnan a támadásnál szétrepülésközül legkevesebb 42-ét veszítették. (MTI)

Legújabb Sporthírek

Összeállították a Budapest-Pozony Zágráb városok közötti teniszviadala a magyar csapatot. A Pozsonyban sorakerülő versenyre Tóth László dr. szövetségi kapitány a következőket jelölte ki: Asbóth, Fancsy, Fehér és tartalékként Kátona.

A Kolozsvári AC, mint a Magyar Kupában legjavabb amatőr egyesület nyerte a Corinthian-díjat.

Az I. ker. LE kézilabdacsapata 3:2 arányban legyőzte a III. ker. LE csapatát megnyerve Budapest III. ker. korosztály levele kézilabdabajnokságát.

Stainál Antal lett a Magyar Ökölvívó Szövetség főtitkára. Az Ökölvívó Szövetség tanácsülésén Stainál Antal bízták meg a főtitkári teendőket ellátásával. A tanács ezenkívül több versenyzőt sportteremmel tüntetett ki, több versenyzőt pedig hosszabb-rövidebb eltiltással sújtott. Homolya, Gerencsér, Varga, Tamási, Farkas IV. és Szabó 6-6 hónapos eltiltásban részesült.

Az OMTK öregfiú 2:1 arányban győztek az edzők csapata ellen. A gólokat Titkos és Király, illetve Kalmar szereztek.

Kis Ferenc emlékművéből. Hosszú és alkerekben gazdag művészi pályafutása legérdekesebb állomásairól számol be a rádióban vasárnap, június 11-én, este 19 óra 25 perckor Kis Ferenc. A Nemzeti Színház örökös tagja. Népöszerző előadásában, amely még kiadri pályáját az indulástól a nagy sikerekig, megelevenednek az emlékeztető jelenetek és filmművészet perreg, színes képeken és művészi díszlete. A rendezői érdemek elismeréséül Fülöp Károly, Pongrácz Imre és Radnai László emlékeztek rá.

RÖVIDÍRNI nagyban csak csak képzett kereskedőnél vásároljon. VICZE GYULA
Bpest, V., Arany János-utca 14. Nagy választék szalagárúknak, bárányknak, gomboknak. Pannományspecialista. Import-teztárúknak